

سرشناسه :
 عنوان و نام پدیدآور: اهل البيت (عليه السلام) مظاهر رحمت و امان /
 مرتضى عاليپور هفشجانی، مرتضى، ۱۳۶۰-
 مشخصات نشر: قم: انتشارات بلاک، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص: ۱۴/۵/۲۱×۵ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۱۳۰۳-۱
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه.
 ائمه اثنا عشر -- احادیث
 Imams (Shiites) -- Hadiths
 موضوع: ائمه اثنا عشر -- فضایل -- احادیث
 Imams (Shiites) -- *Virtues -- Hadiths
 موضوع: احادیث شیعه
 Hadith (Shiites) -- Texts
 موضوع: رده بندی کنگره: BP۱۴۱/۵
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۸۷۶۴۸

مظاہر رحمت و امان

.....
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
.....
اهل البيت
مظاہر رحمت و امان
.....

مرتضى عاليپور هفشجانی

نام کتاب: اہل بیت علیہ السلام مظاہر رحمت و امان

نویسنده: مرتضیٰ عالیپور هفشجانی

طراح گرافیک: جواد سراجی

ناشر: پلاک

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

توبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۹

چاپ باقری

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۱۳۰۳-۱

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

پخش: ۰۹۱۹-۶۶۴-۱۷۵۷

۰۹۳۰-۳۹۸-۱۰۸۹

فهرست

۹	مقدمه
۲۱	ضرورت و اهمیت
۱۳	فصل اول: متن احادیث امان
۳۳	فصل دوم: بررسی محتوایی احادیث امان
۳۴	امان دهنندگان در احادیث امان
۳۷	اهل بیت علیهم السلام
۳۹	امان یافتگان در احادیث امان
۴۱	متعلق امان (آنچه از آن در امانند) در احادیث امان
۴۳	خلاصه و جمع بندی
۴۷	فصل سوم: توضیح واژه های مظهریت و رحمت
۴۸	مظهر
۴۸	مظهر در لغت و اصطلاح
۵۰	نحوه فاعلیت خداوند متعال
۵۰	فاعلیت بالتجلی و الظهور
۵۲	وحدت تجلی و ظهور
۵۴	رحمت
۵۴	رحمت در لغت
۵۵	معنای رحمت الهی و تفاوت رحمت خدا با خلق
۵۶	انواع رحمت الهی
۵۶	رحمت عام و خاص و اسباب تحقیقشان
۶۱	رحمت ظاهری (مع الواسطه) و رحمت باطنی (بلا واسطه)

۶۳	فصل چهارم: رابطه رحمت عام الهی و امان عام اهل بیت علیهم السلام
۶۴	انواع امان عام که مرتبط با رحمت عام الهی هستند
۴۶	امان از عدم (موجود شدن)
۶۵	تبیین عقلی و نقلی امان از عدم
۷۵	روایاتی که اهل بیت علیهم السلام را واسطه فیض معرفی می‌کند
۸۱	امان از ضلالت و گمراهی (هدایت)
۸۱	مضمون امان از ضلالت در احادیث امان
۸۲	هدایت
۸۲	هدایت عامه و اثبات ضرورت آن
۸۴	هدایت خاصه و اثبات ضرورت آن
۸۷	انواع هدایت الهی
۸۷	هدایت تکوینی و انواع آن
۹۲	هدایت تشریعی و انواع آن
۹۲	۱. ارائه طریق
۹۷	۲. ایصال به مطلوب
۱۰۰	عناوین ایجابی امان از ضلالت در احادیث امان
۱۰۱	۱. عدم مفارقت با روح القدس و قرآن
۱۱۰	۲. علامات و نجم
۱۱۴	معنی نجم و علامت بودن اهل بیت علیهم السلام
۱۲۷	اهل بیت علیهم السلام هم علامت هستند و هم علامت شناس
۱۳۲	۳. سفینه النجات
۱۴۵	۴. ابواب العلم
۱۵۱	توضیحاتی درباره روایت مدینه العلم
۱۵۸	عناوین سلبی امان از ضلالت در احادیث امان
۱۵۸	۱. امان از ضلالت
۱۵۸	ضلالت تکوینی
۱۵۹	ضلالت تشریعی
۱۵۹	۲. امان از اختلاف
۱۶۹	۳. امان از غرق

فصل پنجم: رابطه رحمت خاص خداوند و امان خاص اهل بیت (علیهم السلام)

۱۷۴

امان از عذاب و هلاک دنیوی

۱۷۵

انسان، عامل مصیبت، هلاکت و عذاب الهی

۱۷۷

اسباب به تأخیر افتادن عذاب دنیوی

۱۹۰

۱. غفران و رحمت پروردگار

۱۹۰

۲. عجله نداشتن خداوند برای تعذیب بندگان

۱۹۱

۳. عدم اتمام حجت بر انسان ها

۱۹۲

۴. عذاب تدریجی

۱۹۳

۵. املاء

۱۹۴

دلیل املاء و استدراج

۱۹۵

۶. تذکر و رجوع و استغفار و توبه

۱۹۶

ولی خدا و مؤمنین، مهم ترین عامل دفع هلاکت و عذاب دنیوی

۱۹۷

امان از عذاب و هلاکت اخروی

۲۰۵

تعبیرات مختلف امان از عذاب اخروی در احادیث امان:

۵۰۲

شفاعت و انواع آن

۲۰۶

۱. شفاعت عرفی

۲۰۸

۲. شفاعت تکوینی

۲۰۸

۳. شفاعت تشریعی

۲۱۰

۱. ۳. شفاعت ایمان و عمل صالح و اسباب تحقق آن

۲۱۰

اسباب تحقق شفاعت ایمان و عمل صالح

۲۱۵

۲. ۳. شفاعت مغفرت و اسباب تحقق آن

۲۱۷

اسباب تحقق شفاعت مغفرت

۲۱۹

شفاعت اهل بیت (علیهم السلام) و امان خاص

۲۲۶

نتیجه گیری

۲۳۱

کتابنامه

۲۳۶

سورة التين

40 قس

بنابر مجموعه‌ای از احادیث که حافظان و محدثان اهل سنت و شیعه از رسول خدا ﷺ، و اهل بیت ﷺ روایت کرده و به احداث امان شهرت یافته‌اند، اهل بیت ﷺ سبب نجات امت و امان یافتن از اختلاف و گمراهی و هلاکت معرفی شده‌اند. کتاب حاضر، با بررسی احادیث مذکور در پی پاسخ به این سؤال است که بین رحمت عام و خاص الهی و امان عام و خاص اهل بیت ﷺ چه رابطه‌ای برقرار است؟

توضیح اینکه خداوند تبارک و تعالی دو گونه رحمت دارد: یکی رحمت عام و جهان شمول که تمامی موجودات را در بر گرفته است. این رحمت، شامل آفرینش و هدایت عام ماسوی الله می‌شود؛ چنانچه در این آیه به هر دو اشاره شده است: «قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى»^۱ گفت: پروردگار ما همان کسی است که به هر موجودی، آنچه را لازمه آفرینش او بود عطا کرد؛ سپس هدایت نمود». دیگری رحمت خاص است که اختصاص به برگزیدگانی دارد که با

التزام به هدایت خاص و تشریعی خداوند، نعمت‌های خاص الهی را بدست آورده و از عذاب و هلاکت دنیوی و اخروی در امان می‌مانند. از سوی دیگر، احادیث امان نیز بر دو نوع امان دلالت دارند: یکی امان عام، که امان از عدم و نیستی موجودات است و دیگری امان خاص، که امان از ضلالت و امان از عذاب دنیوی و اخروی می‌باشد. امان از عدم به این معنی است که اهل بیت علیهم السلام مجرای فیض الهی بوده و نبود آنها سبب نیستی عالم امکان می‌گردد و به یمن وجود آنهاست که کل هستی از خداوند تبارک و تعالی هستی گرفته است.

امان از ضلالت به این معنی است که اهل بیت علیهم السلام مظهر و مجرای هدایت عامه و خاصه الهی هستند و هدایت الهی از طریق آنها در عالم ساری و جاری می‌شود و کسانی که ولایت آنها را بپذیرند در طریق هدایت الهی و صراط مستقیم خداوند قرار می‌گیرند.

و امان از عذاب به دو صورت متصور است: یکی اینکه به یمن وجود این حجج طاهره علیهم السلام، عذاب دنیوی از امت‌ها مرتفع شده و صورت دیگر آن، شفاعت اهل بیت علیهم السلام در آخرت است که شفاعت شوندگان، از عذاب اخروی در امان قرار می‌گیرند.

حال آیا می‌توان گونه‌های مختلف امان اهل بیت علیهم السلام را جلوه‌ای از رحمت عام و خاص دانست؛ به طوری که امان بودن اهل بیت علیهم السلام مظهر و مجرای تجلی رحمت عام و خاص الهی در تمام زمینه‌ها باشد؟ پاسخ این سؤال متوقف بر بررسی و تحلیل احادیث امان و کشف قلمرو مظهریت اهل بیت علیهم السلام است.

ضرورت و اهمیت

در میان منابع روایی شیعه، تنها در بحار الانوار بابی تحت عنوان «**إنهم علیهم السلام امان لاهل الارض من العذاب**» وجود دارد که ۶ روایت از روایات امان را همراه با یک آیه مطرح می‌کند؛ اما سایر احادیث امان در دیگر کتب روایی و شروح آنها به صورت پراکنده آمده است و به تجمیعی در این خصوص دست نیافتیم.^۱

در برخی آثار نیز به صورت گذرا از احادیث امان استفاده شده است؛ مانند کتاب **امان الامة من الضلال و الاختلاف** از آیت الله لطف الله صافی گلپایگانی که تنها ۴ حدیث از احادیث امان را در ۵ صفحه مطرح کرده‌اند.

با این وجود، مغفول ماندن جایگاه احادیث امان در شناخت اهل بیت علیهم السلام، همچنین گسترده این احادیث و تأثیری که در شناخت صحیح جایگاه اهل بیت علیهم السلام می‌توانند داشته باشند، سبب پژوهش و نگارش کتاب حاضر گردید. ان شاء الله به کمک این احادیث بتوانیم راه سہلی برای تشخیص جایگاه اهل بیت علیهم السلام در کل هستی - اولاً نسبت به خداوند متعال، ثانیاً نسبت به کل ماسوی الله و ثالثاً نسبت به پیروان و شیعیانشان - به دست آوریم.

۱. در بخش احادیث امان، منابع این روایات را در پاورقی ذکر خواهیم کرد.